

Agnieszka Drummer
Agnieszka Sochal

Poziom **A1–B2**

144

najważniejsze

niemieckie **rzeczowniki**

Na skróty do znajomości
języka niemieckiego

144

najważniejsze

niemieckie
rzeczowniki

Agnieszka Drummer
Agnieszka Sochal

144

najważniejsze

niemieckie
rzeczowniki

Na skróty do znajomości
języka niemieckiego

Spis treści

Wprowadzenie	11
Najważniejsze niemieckie rzeczowniki	15
1. das Jahr + der Monat + die Woche + die Stunde + die Minute	17
2. das Mal	20
3. das Beispiel	21
4. die Zeit	22
5. die Frau	24
6. der Mensch + die Leute	27
7. das Kind + der Vater + die Mutter + die Eltern + die Familie	29
8. der Tag + der Morgen + der Abend + die Nacht	32
9. der Mann	34
10. das Land	36
11. die Frage	37
12. das Haus	38
13. der Fall	39
14. die Arbeit	41
15. die Hand + der Kopf + das Gesicht + der Fuß + der Körper + das Auge	42
16. die Stadt	47
17. der Herr	48
18. der/das Teil	49
19. das Problem	50
20. die Welt	52
21. das Recht	53
22. das Ende	55
23. die Schule	57
24. die Seite	58
25. das Leben	60

26. der Grund	62
27. das Wort	63
28. das Geld	65
29. die Sache	67
30. die Art	68
31. der Bereich	70
32. der Weg	71
33. der Name	72
34. die Geschichte	74
35. das Paar	75
36. die Möglichkeit	76
37. das Unternehmen	78
38. das Bild	79
39. das Buch	80
40. das Wasser	82
41. die Stelle	83
42. die Aufgabe	85
43. die Universität	86
44. der Sinn	87
45. der Staat	89
46. das Ziel	90
47. der Freund	92
48. das Thema	93
49. das Ding	94
50. der Raum	96
51. der Blick	97
52. der Platz	99
53. die Zahl	100
54. die Uhr	101
55. die Straße	103
56. der Wert	105
57. die Sprache	106
58. der Anfang	108
59. der Ort	109
60. der Moment	110
61. die Folge	111
62. das Interesse	112

63. der Tisch	113
64. die Tür + die Wohnung + das Fenster + der Boden	114
65. der Schüler	117
66. die Bedeutung	118
67. das Ergebnis	119
68. der Krieg	121
69. die Weise	123
70. die Regierung + die Partei	124
71. das Stück	126
72. das Gespräch	128
73. der Punkt	130
74. der Lehrer	132
75. der Preis	133
76. die Abbildung	135
77. der Begriff	136
78. das Jahrhundert	137
79. das Werk	138
80. die Stimme	140
81. die Richtung	141
82. die Angst	143
83. die Information	145
84. der Beruf	146
85. die Regel	148
86. der Schritt	149
87. der Absatz	151
88. der Gott	152
89. das Auto	154
90. die Beziehung	157
91. die Erfahrung	159
92. die Zukunft	160
93. das Spiel	162
94. das Gefühl	164
95. der Markt	166
96. die Bank	167
97. das Verhältnis	169
98. die Kirche	170
99. der Gedanke	172

100. das Mädchen	173
101. die Entscheidung	175
102. der Betrieb	176
103. der Zusammenhang	177
104. das Gesetz	179
105. die Kraft	180
106. die Zeitung	182
107. der Erfolg	183
108. die Grenze	184
109. der Satz	186
110. das Angebot	187
111. die Lage	189
112. die Leistung	190
113. das Mitglied	191
114. das Zimmer	192
115. der Zug	194
116. der Arzt	196
117. die Lösung	198
118. die Höhe	200
119. die Luft	201
120. die Meinung	202
121. die Idee	205
122. der Vergleich	207
123. das Mittel	208
124. der Kunde	210
125. der Mitarbeiter	211
126. der Tod	213
127. das Geschäft	214
128. der Spaß	216
129. der Gast	217
130. die Sicherheit	218
131. die Verfügung	220
132. das Fach	221
133. das Herz	222
134. der Unterschied	224
135. der Anspruch	226
136. die Antwort	227

137. die Verbindung	229
138. die Vorstellung	230
139. die Ausbildung	232
140. die Gefahr	234
141. das Gerät	235
142. die Hilfe	236
143. der Vertrag	238
144. die Ordnung	239
Część ogólna	241
Co to jest rzeczownik?	241
Do czego służą rzeczowniki?	243
Rodzaj gramatyczny rzeczowników	244
Gendern	251
Tworzenie liczby mnogiej	253
Rodzajniki określone i nieokreślone	257
Deklinacja (= odmiana przez przypadki)	261
Deklinacja -n	265
Słowotwórstwo	268
Rzeczowniki złożone (Komposita)	272
Przedrostki, przyrostki i międzyrostki	276
Rzeczowniki z przyimkami	279
Zakończenie	281
Najważniejsze niemieckie rzeczowniki – spis alfabetyczny	282

Wprowadzenie

Drogi Czytelniku!

Rzeczowniki są jednym z podstawowych elementów zdania. Są również ilościowo największą częścią całego języka niemieckiego. Książka, którą oddajemy w twoje ręce, jest poświęcona 144¹ najczęściej używanym niemieckim rzeczownikom. Jeżeli chcesz sprawnie komunikować się w tym języku, musisz zacząć naukę od tych najczęściej używanych. Kolejność opisanych przez nas rzeczowników została zaczerpnięta z *A Frequency Dictionary of German*. Słownik ten zawiera listę kilku tysięcy najczęściej używanych słów w mówionym i pisanym współczesnym języku niemieckim. Została ona ustalona na podstawie analizy wielu milionów niemieckich tekstów i nagrań dialogów. Dzięki wyłonieniu najczęściej używanych rzeczowników uczący się mogą się skupić na nauce tego, co jest w języku używane z największą częstotliwością. Bo, jak wiadomo, im szybciej opanujemy to, co jest najczęściej używane w języku obcym, tym szybciej będziemy w stanie się w nim komunikować.

Ktoś mógłby zapytać: „Dlaczego poświęcono całą książkę tylko rzeczownikom? Przecież na rynku pojawiło się wiele książek z zakresu gramatyki, w których można znaleźć mnóstwo informacji o tej części mowy”. Otóż ta książka jest inna niż pozostałe dostępne na rynku, bo poza ogólnymi informacjami o rzeczowniku podaje również znaczenia najczęściej używanych słów oraz pokazuje ich zastosowanie w zdaniach o zróżnicowanym poziomie trudności. Ponadto są w niej przykłady użycia tych rzeczowników w idiomach oraz w ciekawych cytatach ze znanych osób ze świata polityki, nauki i show-biznesu.

Jeśli znasz książkę o 144 najważniejszych niemieckich czasownikach², to z łatwością zauważysz, że ta pozycja ma bardzo podobny układ. Opracowanie każdego rzeczownika obejmuje trzy sekcje.

Sekcja ŁATWE zawiera najprostsze zdania i najpopularniejsze znaczenia omawianego hasła. Jest swoistym wprowadzeniem lub, pewnie częściej, powtórzeniem wiadomości na temat danego słowa.

Sekcja TRUDNE to zdania prezentujące słowa w bardziej skomplikowanych konstrukcjach gramatycznych, jak np. rzeczowniki złożone.

¹ Tak naprawdę jest ich trochę więcej, bo niektóre rzeczowniki dotyczące tej samej tematyki zebraliśmy w większe rozdziały (np. określenia czasu, koligacje rodzinne itd.). Tym lepiej dla ciebie: więcej się nauczysz.

² A. Drummer, R. Boehnke, *144 najczęściej używane niemieckie czasowniki. Na skróty do znajomości niemieckiego*, Poltext, Warszawa 2017.

Trzecią sekcję, CIEKAWE, można potraktować jako okazję do wytchnienia po wytężonej pracy. Znajdziesz tu m.in. błyskotliwe myśli znanych osób, przysłowia czy garść dodatkowych informacji o opisywanym rzeczowniku.

Oprócz tego podręcznik zawiera bardzo ważne ogólne informacje o rzeczownikach, ich rodzaju gramatycznym, słowotwórstwie, tworzeniu liczby mnogiej, odmianie przez przypadki itd.

Mamy nadzieję, że dzięki takiemu układowi treści lepiej zapamiętasz znaczenia tych wyrazów. Przecież nikt z nas nie lubi wkuwania na pamięć wyrwanych z kontekstu słówek. Nasza książka z pewnością ułatwi ci pracę ze słownictwem. Pamiętajmy, że słowa są narzędziami, które pozwalają nam się lepiej komunikować. Listy słówek, które znamy z rzeczywistości szkolnej, można przyrównać do skrzynki pełnej narzędzi. Mechanik bez wprawy nie będzie miał pojęcia, jak prawidłowo ich używać, nie mając wiedzy, do czego służą. Dobry mechanik dba o swoje narzędzia, ćwiczy się w prawidłowym posługiwaniu się nimi oraz wybiera najlepsze narzędzie do danego zadania. Podobnie jest ze słowami. Najlepiej nauczyć się na początku tych najczęściej używanych i zrobić to, opierając się na kontekście ich użycia. Tylko wówczas posłużą nam do wykonania zadania, jakim jest sprawna komunikacja. Nasze opracowanie pozwoli ci na szybką i efektywną naukę niemieckich rzeczowników poprzez wskazanie sytuacji, w których należy je stosować.

Książka ta jest adresowana do osób, które uczą się języka niemieckiego od poziomu A1 do poziomu B1. Osoby będące na wstępnym etapie nauki dowiedzą się z niej, których rzeczowników trzeba nauczyć się na początku. Bardziej zaawansowany czytelnik będzie mógł utrwalić swoją dotychczasową wiedzę oraz ją rozszerzyć poprzez naukę idiomów i zwrotów, a także analizę cytatów, w których te rzeczowniki występują. Mamy nadzieję, że te ostatnie skłonią cię do przemyśleń, albowiem znaczna ich liczba przedstawia głębokie prawdy życiowe, z którymi możesz się zgodzić lub nie, ale które z pewnością sprowokują cię do refleksji, a może wywołają uśmiech na twojej twarzy, czego ci serdecznie życzymy.

Pamiętaj, że uczenie się języka obcego to skomplikowany proces. Istnieje wiele technik zapamiętywania nowych słówek, nie ma jakiejś jednej, idealnej metody nauki. Musisz przyjrzeć się sobie i spróbować określić, jak najlepiej jest ci się uczyć. Mając na uwadze, że żadne słowo nie istnieje w języku samodzielnie, ucz się, zapamiętując je i stosując w zdaniach.

Spróbuj zapisywać nowo poznane słowa, np. sporządzając listę zakupów, streszczając przeczytane czy zasłyszane wiadomości, twórz ilustracje kojarzące się z danym rzeczownikiem, czytaj teksty po niemiecku, np. blogi – a może sam/-a zechcesz taki prowadzić?

Powtarzaj na głos wyrazy czy zwroty; jeśli nie masz z kim porozmawiać, mów do siebie. Możesz tworzyć krótkie historie zawierające słownictwo, które chcesz opanować. Wsłuchuj się w słowa piosenek, wychwytyując sens utworu. Oglądaj filmy w wersji oryginalnej. Nie przejmuj się, jeśli nie będziesz rozumieć wszystkiego. Zapamiętanie melodii języka jest nie mniej ważne.

Podsumowując, wykorzystuj różne techniki uczenia się oraz każdą okazję do nauki. Jak mówi stara łacińska maksyma: „Repetitio est mater studiorum”, czyli „Powtarzanie jest matką nauki” – zagłądaj więc do książki systematycznie i czerp z tego radość.

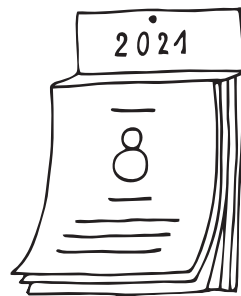
Mamy nadzieję, że książka ta będzie ci towarzyszyć w chwilach wytchnienia, zapewniając atrakcyjną formę relaksu, i jednocześnie będzie źródłem wiedzy o niemieckim rzeczowniku.

Powodzenia w nauce języka niemieckiego!

Autorki

Najważniejsze
niemieckie
rzeczowniki

1. das Jahr + der Monat + die Woche + die Stunde + die Minute

das Jahr, des Jahres, die Jahre	– rok
der Monat, des Monats, die Monate	– miesiąc
die Woche, die Wochen	– tydzień
die Stunde, die Stunden	– godzina
die Minute, die Minuten	– minuta

Jeśli chodzi o częstotliwość użycia, to rzeczowniki dotyczące odcinka czasu zajmują wyjątkowo wysokie miejsca. Na pierwszym miejscu króluje „das Jahr”, ale także pozostałe tu wymienione są na tej liście na bardzo wysokich miejscach. Zebraliśmy je więc w jedną grupę, tak łatwiej zapamiętać.

Jeśli chodzi o sam „Jahr”, to najczęściej spotykane są takie połączenia wyrazów:

im Jahr(e)	w roku
in diesem Jahr	w tym roku
in den letzten Jahren	w poprzednich latach
im vergangenen Jahr	w zeszłym roku
vor zwei Jahren	dwa lata temu
im nächsten Jahr	w przyszłym roku
ein halbes Jahr	pół roku

Dawniej gdy podawało się konkretny rok, to zawsze używało się słowa „Jahr”. Jednak obecnie coraz bardziej się od tego odchodzi i powiemy np.:

Er wurde 1963 geboren. On się urodził w 1963 roku.

Wir haben uns 2017 kennengelernt. Poznaliśmy się w 2017 roku.

ŁATWE

Den Weihnachtsbaum kauft man einmal pro Jahr. Choinkę kupuje się raz w roku.

Sie hat enorme Erfahrung: als Buchhalterin arbeitet sie schon 30 Jahre. Ma ogromne doświadczenie: od 30 lat pracuje jako księgowa.

Der Bau des berühmten Doms in Köln hat mehr als 600 Jahre gedauert. Budowa słynnej katedry w Kolonii trwała ponad 600 lat.

Im Durchschnitt verdient man hier 1000 Euro pro Monat. Średnio zarabia się tutaj 1000 euro na miesiąc.

Einmal im Monat bezahle ich meine Rechnungen. Raz na miesiąc płacę rachunki.

Der Juli ist der heißeste Monat im Jahr. Lipiec jest najgorętszym miesiącem w roku.

Hobby? Ich habe kein Hobby. Ich arbeite 80 Stunden pro Woche. Hobby? Nie mam żadnego hobby. Pracuję 80 godzin tygodniowo.

Verschieben wir es auf nächste Woche! Odlóżmy to na przyszły tydzień.

Zweimal in der Woche spielt sie Klavier. Gra na pianinie dwa razy w tygodniu.

Ich habe ein Problem. Hast du eine Stunde Zeit? Mam problem. Masz godzinę czasu?

Die Besprechung dauert schon drei Stunden. Narada trwa już trzy godziny.

Sie wohnt drei Stunden von hier entfernt. Mieszka trzy godziny drogi stąd.

Hast du eine Minute? Masz minutkę?

Es ist sieben Minuten nach zehn. Jest siedem minut po dziesiątej.

Es ist fünf Minuten vor acht. Jest pięć minut przed ósmą. / Jest za pięć ósma.

TRUDNE

Alle fünf Jahre findet eine Präsidentschaftswahl in Polen statt. Co pięć lat odbywają się w Polsce wybory prezydenckie.

Meine Tante ist 100 Jahre alt! Wir planen eine große Party für sie. Moja ciotka ma 100 lat! Planujemy dla niej wielkie przyjęcie.

Im Jahre 2012 fanden die Olympischen Spiele in London statt. W roku 2012 igrzyska olimpijskie odbyły się w Londynie.

Er plant immer auf Monate hinaus. Zawsze planuje z wyprzedzeniem na wiele miesięcy.

Am Achten dieses Monats feiert man den Internationalen Frauentag. Ósmy (dzień) tego miesiąca jest obchodzony jako Międzynarodowy Dzień Kobiet.

Sie ist im vierten Monat. Jest w czwartym miesiącu (ciąży).

In vier Wochen wissen wir mehr. Będziemy wiedzieć więcej za cztery tygodnie.

Unter der Woche gehe ich niemals aus. Nigdy nie wychodzę (bawić się) w ciągu tygodnia.

Alle zwei Wochen besucht sie ihre Großeltern. Co dwa tygodnie odwiedza swoich dziadków.

Wir treffen uns in einer Stunde? Einverstanden? Spotkamy się za godzinę? Zgoda?

Der Minister fordert die 35-Stunden-Woche in der Pflege. Minister wzywa do 35-godzinnego tygodnia pracy w opiece pielęgniarstwie.

Seine letzte Stunde ist gekommen. Nadeszła jego ostatnia godzina.

Sie wartet schon drei viertel Stunden. Czeka już trzy kwadranse.

Er sollte jede Minute kommen. Powinien tu być lada chwila.

Frau Fleiß kommt wie immer auf die Minute pünktlich. Pani Fleiß jak zwykle punktualna co do minuty.

Es war eine Last-Minute-Reise. To była podróż z oferty „last minute”.

CIEKAWY

Jahr: eine Periode von dreihundertfünfundsechzig Enttäuschungen. Rok: okres trzystu sześćdziesięciu pięciu rozczarowań.

Ambrose Bierce

Unkraut wächst in zwei Monaten, eine rote Rose braucht dafür ein ganzes Jahr. Chwasty rosną w dwa miesiące, czerwona róża potrzebuje na to całego roku.

Mevlana Celaleddin Rumi

Wie kommt es, dass am Ende des Geldes noch so viel Monat übrig ist? Jak to się dzieje, że na koniec pieniędzy zostaje tyle miesiąca?

Unbekannt

Der Unterschied zwischen einem Arbeitsplatz und einer Karriere besteht in mindestens zwanzig Stunden in der Woche. Różnica między pracą a karierą wynosi co najmniej dwadzieścia godzin tygodniowo.

Unbekannt

Die Summe unseres Lebens sind die Stunden, wo wir lieben. Suma naszego życia to godziny, w których kochamy.

Wilhelm Busch

Wenn man ganz bewusst acht Stunden täglich arbeitet, kann man es dazu bringen, Chef zu werden und vierzehn Stunden täglich zu arbeiten. Jeśli całkiem świadomie pracuje się osiem godzin dziennie, można sprawić, że zostanie się szefem i będzie się pracowało czternaście godzin dziennie.

Robert Frost

Auch mit sechzig kann man noch vierzig sein – aber nur noch eine halbe Stunde am Tag. Nawet po sześćdziesiątce można jeszcze mieć czterdzieści lat, ale tylko pół godziny dziennie.

Anthony Quinn

Ihr könnt predigen, über was ihr wollt, aber predigt niemals über vierzig Minuten. Możecie głosić kazanie o czym tylko chcecie, ale nigdy dłużej niż czterdzieści minut.

Martin Luther King

2. das Mal

das Mal, des Mals, die Male – raz

„das Mal” to oczywiście rzeczownik, ale istnieje też słowo „mal”, oznaczające „razy”.

Na przykład:

Drei mal vier ist zwölf. Trzy razy cztery jest dwanaście.

noch mal – jeszcze raz

„mal” występuje też często jako tzw. partykuła modalna, tzn. słówko przekazujące emocję, a nie treść, np.:

Tomek hat sie nicht mal besucht. Tomek jej nawet nie odwiedził.

W odróżnieniu od obiektywnej, neutralnej informacji:

Tomek hat sie nicht besucht. Tomek jej nie odwiedził.

Przez dodanie „mal” uzyskujemy w tej wypowiedzi pewien stopień irytacji, zrezygnowania, generalnie niezadowolenia z zachowania Tomka.

Przejdźmy tu jednak do rzeczownika „Mal”:

ŁATWE

Das wievielte Mal machst du mit? Który raz bierzesz w tym udział?

Das war das erste und letzte Mal. To był pierwszy i ostatni raz.

Ich bin zum ersten Mal hier. Jestem tutaj po raz pierwszy.

Es ist das erste Mal, dass ich den Schnee im Mai sehe. Pierwszy raz widzę śnieg w maju.

Nächstes Mal schaffe ich den Marathon. Następnym razem przebiegnę maraton.

Es tut mir leid, ich bin zu spät. – Das nächste Mal bitte pünktlich. Przepraszam za spóźnienie. – Następnym razem na czas, proszę.

TRUDNE

Sie kam das eine oder andere Mal dorthin. Przychodziła tam kilka razy.

Wer noch ein letztes Mal frischen, deutschen Spargel bei uns essen möchte, sollte uns heute oder morgen noch besuchen kommen. Każdy, kto po raz ostatni chce zjeść z nami świeże niemieckie szparagi, powinien odwiedzić nas dzisiaj lub jutro.

Er lief von Mal zu Mal langsamer. Stopniowo biegł coraz wolniej.

Klären wir das ein für alle Mal! Wyjaśnijmy to raz na zawsze!

Mit einem Male war das Kind nicht da. Nagle dziecko zniknęło.

CIEKAWY

Manche leben mit einer so erstaunlichen Routine, dass es schwerfällt zu glauben, sie lebten zum ersten Mal. Niektórzy żyją z tak niesamowitą rutyną, że trudno uwierzyć, że żyją po raz pierwszy.

Stanisław Jerzy Lec

Zum zehnten Mal wiederholt, wird es gefallen. Powtórzone po raz dziesiąty będzie się podobało.

Horaz

Sag etwas, das sich von selbst versteht, zum ersten Mal, und du bist unsterblich. Powiedz coś, co jest oczywiste, po raz pierwszy, a będziesz nieśmiertelny.

Marie von Ebner-Eschenbach

Słowo „Mal” (das Mal, des Males, die Male lub Mäler) może także znaczyć: znamię, piętno.

3. das Beispiel

das Beispiel, des Beispiels, die Beispiele – przykład

zum Beispiel (z.B.) – na przykład (np.) – to jedno z najczęściej występujących połączeń dwóch słów w języku niemieckim.

ŁATWE

Wir können uns zum Beispiel morgen treffen. Możemy się spotkać na przykład jutro.

Das ist ein treffendes Beispiel. To trafny przykład.

Ich liebe Obst, zum Beispiel: Bananen, Kiwis, Melonen. Kocham owoce, na przykład banany, kiwi, melony.

Mir fällt leider kein gutes Beispiel ein. Niestety nie przychodzi mi do głowy żaden dobry przykład.

Der Forscher führte zahlreiche Beispiele an. Badacz przytoczył liczne przykłady.

Ich erkläre es dir am Beispiel unserer Firma. Wyjaśnię ci to na przykładzie naszej firmy.

TRUDNE

Das ist ohne Beispiel. To jest bez precedensu.

Seine Frechheit war ohne Beispiel. Jego bezczelność nie miała sobie równych.

An ihm kannst du dir ein Beispiel nehmen. Możesz brać z niego przykład.

Sie ging immer mit gutem Beispiel voran. Zawsze świeciła przykładem.

Das Rathaus hier ist ein charakteristisches Beispiel der Weserrenaissance. Tutejszy ratusz jest charakterystycznym przykładem renesansu wezyrskiego.

CIEKAWE

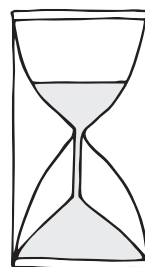
Erziehung besteht aus zwei Dingen: Beispiel und Liebe. Edukacja składa się z dwóch rzeczy: przykładu i miłości.

Friedrich Fröbel

Das gute Beispiel ist nicht eine Möglichkeit, andere Menschen zu beeinflussen, es ist die einzige. Dobry przykład nie jest jednym ze sposobów wpływania na innych ludzi, jest jedynym.

Albert Schweitzer

4. die Zeit

die Zeit, die Zeiten – czas, pora, czasy

Najczęstsze połączenia wyrazów zawierające wyraz „Zeit” to:

in der Zeit

w (tym) czasie

in letzter Zeit

w ostatnim czasie

in dieser Zeit

w tym czasie

die ganze Zeit

cały czas

mit der Zeit

z czasem

ŁATWE

Ich habe jetzt keine Zeit. Nie mam teraz czasu.

Hast du heute Nachmittag Zeit? – Nein, leider nicht. Masz dziś po południu czas? – Nie, niestety nie.

Hast du (die) genaue Zeit? Znasz dokładną godzinę?

In Saudi-Arabien gilt Moskauer Zeit. W Arabii Saudyjskiej obowiązuje czas moskiewski.

Er ist Soldat auf Zeit. Jest żołnierzem zatrudnionym na czas określony.

Wir wollen keine Zeit verlieren. Nie chcemy tracić czasu.

Ich kenne ihn aus meiner Berliner Zeit. Znam go z moich czasów w Berlinie.

TRUDNE

Die Zeit ist um. Czas minął.

Das hat Zeit. To może poczekać.

Ich habe eine Zeit lang (Zeitlang) gewartet. Czekałam/em przez pewien czas.

Es ist an der Zeit, dass wir uns einigen. Już czas się pogodzić.

Zu gegebener Zeit werden wir darauf zurückkommen. W odpowiednim czasie wrócimy do tego.

Ich treffe sie/ihn von Zeit zu Zeit. Spotykam ją/jego od czasu do czasu.

Vielen Dank, dass Sie sich die Zeit nehmen, dieses Formular auszufüllen. Bardzo dziękujemy, że poświęćcie Państwo czas na wypełnienie tego formularza.

Er vertreibt ihr die Zeit mit dem Singen. Umila jej czas śpiewaniem.

Ihre Zeit ist gekommen. Nadszedł dla niej czas porodu. ale też: Nadszedł jej czas – umarła.

Seine Zeit war gekommen. Umarł. / Nadszedł jego czas.

CIEKAWE

Die meiste Zeit wird damit vergeudet, festzuhalten, was man längst verloren hat.
Większość czasu jest marnowana na utrzymanie czegoś, co już dawno utraciliśmy.

Sprichwort

Alles hat seine Zeit. *Na wszystko jest pora.*

Sprichwort

Wer auf die Zeit wartet, dem mangelt die Zeit. *Kto czeka na czas, temu go brakuje.*

Sprichwort

5. die Frau

Zeit heilt alle Wunden. Czas leczy rany.

Sprichwort

Kommt Zeit, kommt Rat. Przyjdzie pora, znajdzie się rada.

Sprichwort

Andere Zeiten, andere Sitten. Inne czasy, inne obyczaje.

Sprichwort

Zeit ist Geld. Czas to pieniądz.

Sprichwort

Zeit bringt Rosen. Czas przynosi owoce.

Sprichwort

Mit der Zeit wird man klüger. Z czasem człowiek mądrzeje.

Sprichwort

Es gibt Diebe, die nicht bestraft werden und einem doch das kostbarste stehlen: die Zeit.
Istnieją złodzieje, którzy nie są karani, chociaż kradną nam najcenniejsze: czas.

Napoleon

Der eine wartet, dass die Zeit sich wandelt. Der andere packt sie kräftig an und handelt.
Jeden oczekuje, że czasy się zmienią. Inny zakasuje rękawy, bierze się za nie i działa.

Johann Wolfgang von Goethe

5. die Frau

die Frau, die Frauen – kobieta, pani, żona

ŁATWE

Das ist aber eine intelligente Frau! Ależ to jest inteligenta kobieta!

Die Frau im roten Mantel ist meine Nachbarin. Ta kobieta w czerwonym płaszczu jest moją sąsiadką.

Frau Scholz wird Ihnen helfen. Pani Scholz panu pomoże.

Frau Eberle arbeitet nebenberuflich als Kosmetikerin. Pani Eberle dorabia jako kosmetyczka.

Meine Frau will einen großen Garten. Moja żona chce mieć duży ogród.

TRUDNE

Das Mädchen wurde zur Frau. Dziewczynka stała się kobietą.

Sie ist eine Frau von Welt. Jest kobietą światową.

Seine geschiedene Frau arbeitet an der Uni. Jego była żona pracuje na uniwersytecie.

Dass seine zukünftige Frau einen richtigen Beruf ausüben wollte, war für ihn unerträglich. To, że jego przyszła żona chciała mieć prawdziwą pracę, było dla niego nie do zniesienia.

Unsere Liebe Frau ist eine Bezeichnung für Maria, die Mutter Jesu. Najświętsza Maryja Panna jest określeniem Maryi, matki Jezusa.

CIEKAWY

Można sobie wyobrazić co najmniej kilkadziesiąt złożzeń z elementem „Frau”. Najpopularniejsze to z pewnością:

Ehefrau	żona
Reinemachefrau	sprzątaczką
Karrierefrau	karierowiczka
Gemüsefrau	handlarka warzywami
Kauffrau	handlowiec
Bankkauffrau	urzędniczka bankowa
Jungfrau	dziewica (lub znak zodiaku: Panna)
Waschfrau	pracznica
Traumfrau	kobieta marzeń
Blumenfrau	kwiaciarka
Bauernfrau	żona rolnika lub rolniczka
Kinderfrau	opiekunka do dzieci
Klosterfrau	zakonnica (das Kloster – klasztor)
Lieblingsfrau	ulubiona kobieta/żona
Zeitungsfrau	sprzedawczyni gazet
Nachbarsfrau	żona sąsiada
Hausfrau	gospodyni domowa
Marktfrau	straganiarka, przekupka
Arztfrau	żona lekarza
Putzfrau	sprzątaczką

5. die Frau

„Frau” króluje w statystyce¹ określeń koligacji rodzinnych i w ogóle ludzi – pewnie m.in. dlatego, że może oznaczać również „żona”.

Po niemiecku	Po polsku	Liczba wystąpień na każdy milion niemieckich słów
die Frau	kobieta	878
das Kind	dziecko	860
der Mann	mężczyzna	710
der Vater	ojciec	408
die Mutter	matka	391
die Eltern	rodzice	233
der Sohn	syn	181
die Tochter	córka	162
der Bruder	brat	125
die Schwester	siostra	111
die Mama	mama	64
die Tante	ciocia	51
der Papa	tata	36
die Verwandte	krewna	33
der Onkel	wujek	26
die Großmutter	babcia	26
die Oma	babcia (zdrobniale)	24
das Geschwister	rodzeństwo	23
der Großvater	dziadek	20
das Ehepaar	małżeństwo	18
die Großeltern	dziadkowie	14
die Ehefrau	żona	14
der Gatte	małżonek	14
der Ehemann	mąż	12
die Verwandtschaft	krewni	12

Mit schönen Frauen ist es wie mit Fußball. Man freut sich auf ein schönes Wochenende und wird maßlos enttäuscht. Piękne kobiety są jak piłka nożna. Oczekuje się pięknego weekendu i jest się nadmiernie rozczarowanym.

Francesco Totti

Frauen sind wie Katzen: beide kann man nur zwingen, das zu tun, was sie selber mögen. Kobiety są jak koty: można je zmusić do robienia tylko tego, co im się podoba.

Colette

¹ Za: A Frequency Dictionary of German.

Poznaj najczęściej używane w języku niemieckim rzeczowniki, by z łatwością wykorzystywać je w codziennej komunikacji.

Książka, którą trzymasz w rękach, pozwoli ci na szybką i efektywną naukę niemieckich rzeczowników. Dlaczego akurat tej części mowy? Ponieważ w języku niemieckim jest ona najliczniej reprezentowana. W końcu im szybciej opanuje się to, co jest w języku obcym najczęściej używane, tym szybciej można zacząć się w nim komunikować.

Cały materiał został przygotowany na podstawie słownika A Frequency Dictionary of German, który zawiera listę kilku tysięcy najczęściej używanych wyrazów w mówionym i pisanym współczesnym języku niemieckim. Poznanie tych słów wraz z najczęstszym kontekstem ich występowania to pierwszy krok do znajomości niemieckiego. Na opracowanie każdego rzeczownika składają się trzy sekcje:

- ✓ **ŁATWE** zawiera najprostsze zdania i najpopularniejsze znaczenia omawianego hasła. Służy jako wprowadzenie lub powtórzenie wiadomości na temat danego słowa.
- ✓ **TRUDNE** zawiera przykłady użycia prezentujące słowa w bardziej skomplikowanych konstrukcjach gramatycznych, jak np. rzeczowniki złożone.
- ✓ **CIEKAWE** to zbiór wybranych myśli znanych osób czy przysłów, w których znalazły się omawiane rzeczowniki.

Oprócz listy 144 najczęściej spotykanych w języku niemieckim rzeczowników w podręczniku znajdziesz część ogólną, poświęconą zagadnieniom gramatycznym potrzebnym w nauce rzeczowników, takim jak rodzaj rzeczownika, zasady tworzenia liczby mnogiej, odmiana przez przypadki czy słowotwórstwo.

